

DALYKO APRAŠAS

Dalyko pavadinimas lietuvių kalba	Dalyko pavadinimas anglų kalba	Kodas
Politinių idėjų istorija	History of political ideas	-

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: dr. Laurynas Peluritis	Vilniaus universiteto Filosofijos institutas

Studijų pakopa	Dalyko tipas
I pakopa	Pasirenkamasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinis ir savarankiškas darbas	II–IV semestrai	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Filosofijos įvadas	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5 kreditai	148 val.	48 val.	100 val.

Dalyko tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Dalykas yra skirtas svarbiausioms Vakarų politinėms sąvokos ir idėjoms analizuoti ir įkontekstinti, o taip pat supažindinti studentus su idėjų ir sąvokų istorijos prieigomis bendresniame intelektualinės istorijos kontekste. Idėjų ir sąvokos istorijos metodais siekiama praplėsti studentų žinias apie filosofijos istorijos tyrimus ir problemas. Dalyku siekiama jungti istorines žinias su politinės teorijos, teisės, filosofijos ir kitų disciplinų žiniomis bei kontekstais, ugdyti gebėjimus operuoti teoriniais konceptais ir juos sieti su studentų vykdomais tyrimais. Dalyką sudaro paskaitos ir seminarai, skirti atrinktų teorinių tekstų, istoriografijos ir šaltinių analizei, taip pat rašto darbas. Paskaitų metu studentams bus pristatomas svarbiausias žinotinas nagrinėjamų autorių ir temų kontekstas, o seminarinis darbas leis jungti teorinį ir konkrečių istorinių procesų supratimą su filosofinėmis žiniomis. Seminarinio teksto pristatymas taip pat padės geriau suprasti nagrinėjamas teorines prieigas bei perprasti intelektualinės istorijos tyrimo būdus.		
Dalyko studijų rezultatai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Gebės suprasti ir analizuoti esmines Vakarų politines idėjas ir sąvokas iš tarpdisciplininės perspektyvos (istorinės, teisinės, filosofinės, sociologinės ir kt.). Atpažins ir gebės taikyti skirtingus intelektualinės istorijos metodus ir tyrimo strategijas.	Diskusinių bei probleminių klausimų pateikimas ir analizė paskaitų ir seminarų metu. Savarankiškas istoriografinių pozicijų skaitymas ir analizavimas.	Aktyvumas atliekant seminarų užduotis ir dalyvaujant paskaitose (teorinių tekstų analizė, tikslinės diskusijos, pasisakymai, pristatymai), egzamino užduočių atlikimas.
Su intelektualine istorija susiję teorijų ir sąvokų supratimas ir interpretavimas, Gebėjimas kritiškai ir argumentuotai vertinti	Idėjų ir sąvokų istorijos, filosofijos politinės filosofijos, teisės istorijos	Aktyvumas atliekant seminarų užduotis (teorinių tekstų analizė, pasisakymai,

bei skirtingai taikyti tiek teorines, tiek metodologines skirtingų disciplinų perspektyvas; pagrindinių šios temos autorių ir jų tekstų išmanymas, gebėjimas juos savarankiškai analizuoti.	tekstų, teorijų ir šaltinių pristatymas, aptarimas ir diskusijos seminarų metu.	pristatymai). Egzamino užduočių atlikimas.
Mokėjimas pasirinkti konkretaus atvejo tyrimo strategiją ir perprasti metodologines kryptis, gebėjimas jas taikyti atliekant seminarų užduotis ir rašant baigiamąjį rašto darbą.	Savarankiškas teorinių tekstų skaitymas, šaltinių analizė ir pasirinktos problematikos visapusiškas atskleidimas seminarų pristatymuose bei savarankiško darbo metu.	Seminarų užduočių atlikimas, gebėjimas taikyti įgytas žinias paskaitų ir savarankiško darbo metu bei rengiant seminarinį pristatymą.

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Koliokviumai	Kita	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
Intelektualinė istorija ir jos istoriografinės srovės. Mentalitetų istorija. Idėjų ir sąvokų istorijos metodologija (Skinner, Pockock, Kosseleck ir kt.).	4		4				6	20	Pasiruošti nagrinėti seminaruose šiuos tekstus: Q. Skinner, "Meaning and understanding in the history of ideas", in: <i>Visions of Politics</i> , Volume I, p. 57-89; R. Koselleck, "Begriffsgeschichte and Social History", in: <i>Futures Past</i> , p. 75–92. Dalis studentų daro teksto pristatymą. (toliau prie nurodytų tekstų galios tos pačios užduotys).
Valstybė, politika ir santvarka kaip konceptai ir istoriografinės problemos. Valstybės sąvokos istorija (Q. Skinner). Politikos objektas ir santvarkų tipologijų raida.	4		2				6	10	Q. Skinner, "The sovereign state: a genealogy", in: <i>Sovereignty in Fragments</i> , p. 26–46)
Teisė ir teisingumas. Vakarų teisės tradicijos susiformavimas (H. J. Berman).	4		2				6	10	H. J. Berman, <i>Teisė ir revoliucija</i> , p. 15–74.
Tolerancija: sąvokos istorija, šaltiniai ir	4		2				6	10	R. Legutko,

svarbiausia istoriografija.									<i>Tolerancija</i> , 67–117.
Utopija ir utopizmas. Sąvokos istorinė raida, skirtingos utopijos sampratos, utopijos reikšmė istorijos filosofijoje ir istoriografinėje refleksijoje.	4		2				6	10	Skinner, „Thomas More’s Utopia and the virtue of true nobility“, in: <i>Visions of Politics</i> , Volume II, p. 213–244).
Žmogaus prigimties sąvokos raida nuo Antikos iki modernybės.	4						4	5	Savarankiška šaltinių ir literatūros analizė.
Suverenitetas ir suverenumas, (M. R. Römeris, C. Schmitd, Paul W. Kahn).	4		2				6	10	C. Schmitt, <i>Politinė teologija</i> , p. 56–81.
Laisvė: asmens ir pilietinė laisvė. Sąvokos istorinė raida Vakarų filosofinėje tradicijoje.	4		2				6	10	I. Berlin, Dvi laisvės sąvokos, in: <i>Vienovė ir įvairovė</i> , p. 271–332.
								15	Seminarinio pristatymo parengimas.
Iš viso	32		16				48	100	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Tikslinės diskusijos, pasisakymai ir užduočių atlikimas seminaruose. Pristatymas seminare.	50	Semestro eigoje	10 balų: studentas aktyviai dalyvauja, ne tik puikiai žino ir supranta diskutuojamą temą, bet ir geba nagrinėti ją visos temos kontekste, formuluoja savarankiškas įžvalgas ir išvadas, kelia ir pagrindžia probleminius teiginius, puikiai atlika visas seminaro užduotis; 8-9 balai: studentas aktyviai dalyvauja, žino ir gerai supranta diskutuojamą temą, geba tarpusavyje susieti atskirus temos aspektus, nuosekliai prieina prie išvadų, gali iškelti probleminius klausimus, atsiskaityto už didžiąją dalį seminaro darbų; 6-7 balai: paviršutiniškos žinios, siauro aspekto išmanymas ar kelių aspektų išmanymas, nesugebant jų susieti į visumą, ne iki galo atliktos seminarų užduotys; 5 balai: nepilnai atlikti seminarų darbai, nesugebama įsiliesti į seminarų temos nagrinėjimą, seminaro tema suprantama labai paviršutiniškai; 1-4 balai: nesilaiko seminarų lankomumo reikalavimų, medžiaga visiškai neįsisavinta, užduotys neatliktos.
Egzaminas	50		Egzaminas vyks raštu, studentas gaus du atvirus klausimus iš kurso skirtingų temų.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privalomoji literatūra				
Berman, Harold J.	1999	Teisė ir revoliucija. Vakarų teisės tradicijos formavimasis		Pradai
Berlin, Isaiah	1995	Vienovė ir įvairovė. Žvilgsniai į idėjų istoriją		Amžius
Kosseleck, Reinhart	2004	Futures Past. On the Semantics of Historical Time		Columbia Universitu Press
Schmitt, Carl	2014	Politinė teologija		Versus aureus
Skinner, Quentin	2002	Visions Of Politics. Volume II.		Cambridge University Press
Skinner, Quentin	2002	Visions Of Politics. Volume I.		Cambridge University Press
Skinner, Quentin; Kamlo, Hent	2011	Sovereignty in Fragments. The Past, Present and Future of a Contested Concept		Cambridge University Press
Legutko, Ryszard	2006	Tolerancija		Kronta
Papildoma literatūra				
Dementavičius, Justinas	2012	Tarp ūkininko ir piliečio		Lietuvos istorijos instituto leidykla
Richter, Melvin	1995	The History of Political and Social Concepts. A Critical Introduction		Oxford University Press
Plečkaitis, Romanas	1998	Tolerancija		Pradai
Pockock, John G. A.	2009	Political Thought and History. Essays on Theory and Method		Cambridge University Press
Römeris, Mykolas	1995	Suverenitetas		Pradai